



Sundhedsudvalget
Folketinget
Christiansborg Slot
1240 København K

Sundhedsudvalget
SUU alm. del - Bilag 296
Offentligt

KØBENHAVN:
VESTERBROGADE 18
1620 KØBENHAVN V
TLF.: 33 25 10 11
FAX: 33 25 30 99
E-MAIL: d-r-c@d-r-c.dk
HOMEPAGE: www.d-r-c.dk
BANK: Danske Bank
NR.: 4180 4400216983

ÅRHUS:
VIBORGVEJ 21
8000 ÅRHUS C
TLF.: 86 13 26 33
FAX: 86 13 03 96
E-MAIL: bladet@d-r-c.dk

15. februar 2006

Vedr.: Rygepolitik i det offentlige rum

I fortsættelse af vores skrivelse af 10. februar 2006 fremsendes vedlagt kopi af vores skrivelse af d.d. til Indenrigs- og Sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen, bilagt notat om konsekvenserne af rygeforbuddet på restauranter i Irland.

Vi håber på, at også situationen i Irland i lighed med andre landes rygelovgivning vil indgå i de videre overvejelser om en l sning for danske hotel- og restaurantvirksomheder.

Med venlig hilsen
Annette Petersen, formand

Danmarks Restauranter & Caféer



Notat om konsekvenser af det irske rygeforbud

Baggrund

Politikerne i Danmark drøfter i øjeblikket en strammere regulering af adgangen til at ryge på restaurationer, caféer og værtshuse bl.a. efter irsk forbillede. En række politikere og opinionsdannere har foreslået, at der i Danmark indføres en ordning som i Irland, hvor det i dag er forbudt at ryge på netop restaurationer, caféer og pubber.

Det irske rygeforbud har tilsyneladende haft en stærkt negativ indflydelse på indtjeningen hos specielt pubberne. Og det har også haft alvorlige konsekvenser for indtægterne i spillearkader og på morskabsautomater/underholdningsmaskiner (dvs. jukebokse, poolborde, videospil) i den del af branchen.

DAB er bekymret for, at en lignende ordning omkring rygeforbud i Danmark vil medvirke til markant at påvirke spilleindtægterne hos caféer, barer og værtshuse med spilleautomater og dermed betyde reducerede indtægter for den del af spillebranchen, der primært er baseret på indtægter fra caféer, værtshuse mv.

DAB har derfor bedt Agenda Kommunikation afdække forholdene omkring rygeforbudet i Irland, og hvilke konsekvenser det på nuværende tidspunkt ser ud til at få for bl.a. spilleautomatbranchen. Målet er:

- At samle viden og eventuel 'ammunition' om konsekvenserne til den fortsatte debat i Danmark om et rygeforbud.
- At få inspiration til mulige modeller for en stramning af reglerne omkring rygning på restauranter, cafeer, barer og værtshuse, som spilleautomatbranchen kan leve med og dermed medvirke til at profilere i debatten.

Fakta

Public Health (Tobacco) Acts 2002 and 2004 (Section 47) regulerer det irske rygeforbud, som trådte i kraft den 29. marts 2004. Rygeforbudet omfatter alle indendørs arbejdspladser. Der er dog visse undtagelser f.eks. fængsler, hotelværelser, plejehjem og hospicer.

I 2003 kom undersøgelsen "The Health Effects of Environmental Tobacco Smoke (ETS) in the Workplace". Rapporten konkluderer, at passiv rygning forårsager lungekræft, hjertesygdomme og luftvejsproblemer. Særligt personale i barer og andre medarbejdere i hotel- og restaurationsbranchen er en udsat risikogruppe, fordi de udsættes for massiv passiv rygning på deres arbejdspladser.

Undersøgelsen "Reductions in tobacco smoke pollution and increases in support for smoke-free public places following the implementation of comprehensive smoke-free workplace legislation in the Republic of Ireland" fra 2005 viser, at støtten til rygeforbudet blandt irske rygere er steget efter indførelsen af forbudet fra 43 til 67 pct. på arbejdspladser, fra 45 til 77 pct. på restaurationer og fra 13 til 46 pct. på barer/pubber.

Tallene viser en massiv stigning i tilslutningen til det irske forbud, og det er meget tænkeligt, at de resultater vil blive brugt aktivt i den danske debat.

I en undersøgelse viser tal fra the Republic's Government Office of Central Statistics, at beskæftigelsen i den irske hotel- og restaurationsbranche er steget i alle ni kvartaler forud for forbudet (gennemsnitligt en stigning på 3,6 pct.). Efter forbudet trådte i kraft, er beskæftigelsen faldet de efterfølgende fire kvartaler (gennemsnitligt et fald på 3,8 pct.).

Der er således ingen tvivl om, at en lignende ordning i Danmark også vil påvirke indtjeningen og beskæftigelsen i en branche, der i forvejen er presset på indtjeningen.

Relevante myndigheder og organisationer

- Department of Health and Children
- Office of Tobacco Control (OTC)
- Action on Smoking and Health (ASH)
- Restaurants Association of Ireland (RAI)
- Irish Hotels Federation (IHF)
- MANDATE Trade Union - The Union of Retail, Bar and Administrative Workers
- Vintners Federation of Ireland (VFI) – National trade organisation for publicans
- Licensed Vintners Association (LVA) – Trade association and representative body for the publicans of Dublin
- Irish Amusement Equipment Association (IAEA)

RAI forholder sig generelt positivt til rygeforbudet. De har foretaget en rundspørge blandt 2.500 kunder, hvoraf 70 pct. støtter forbudet. Chief Executive Henry O'Neill fra RAI formulerer meget tydeligt organisationens holdning: 'We're in the pleasing business and we have to please our clients'.

IHF har forholdt sig kritisk til rygeforbudet, men i og med hotelværelser har opnået status som private hjem, er hotellerne ikke underlagt samme regler. President Jim Murphy fra IHF, udtaler: "There is no doubt that 2004 will be a difficult year for the hospitality industry and for our smoking customers as we all adapt and adjust to this new environment. However, we are pleased that the Minister has accepted that hotel bedrooms are, in practice, private residential areas where, in general staff enters only with the permission of the guest. All other countries, which have forms of a smoking ban, allow designated smoking bedrooms in hotels and Ireland will now be in line with this practice".

Det er særligt VFI (og LVA) som har markeret sig i debatten som modstandere af rygeforbudet.

VFI og LVA's indvendinger

VFI og LVA forholder sig kritisk til den ovennævnte undersøgelse fra 2003 om passiv rygning, som bl.a. ligger til grund for rygeforbudet. De mener ikke, at der foreligger tilstrækkelige videnskabelige beviser for at kæde passiv rygning sammen med tobaksrelaterede dødsfald.

Derimod siger rapporten, at det er nødvendigt at foretage yderligere research for at bekræfte undersøgelsens resultater.

Endvidere tager undersøgelsen ikke højde for nye moderne ventilationssystemer, da der blot refereres til utilstrækkeligt ventilationsudstyr baseret på gamle standarder.

Alligevel er der ifølge VFI blevet indført et altomfattende rygeforbud uden inddragelse af offentligheden eller hotel- og restaurationsbranchen. Pub-ejerne mener, at alternativer til et totalt forbud ikke er blevet undersøgt og drøftet tilstrækkeligt. De er grundlæggende tilhængere af en kompromis-løsning, hvor der f.eks. indeles i ½ ryger, ½ ikke-ryger, effektive ventilationssystemer osv.

VFI anfører, at Irland er det eneste land i Europa med så omfattende et rygeforbud. Organisationen henviser bl.a. til konsekvenserne af et rygeforbud i New York, hvor rygeforbudet har haft en ødelæggende effekt på pub-virksomhed med lukninger og væsentlig arbejdsløshed til følge. Branchen i New York rapporterer om tab på op til 30 pct. af indtægterne.

I de finske regler er der f.eks. en undtagelsesordning for pubber mv. Andre steder er der undtagelsesordninger for små virksomheder (max. 5 ansatte) eller virksomheder drevet af familier. VFI repræsenterer 6.000 pubber i landdistrikterne, hvoraf langt de fleste er små eller familiedrevne virksomheder. Og de appellerer derfor til Sundhedsminister Martin om at introducere en slags dispensationsordning for de pubber, som oplever store tab som følge af rygeforbudet.

Den finske lovgivning samt de konkrete forslag fra VFI kan i høj grad være relevante at undersøge nærmere. Herunder hvordan den finske befolkning oplever reglerne i forhold til en undtagelse af pubber, barer mv. Her kunne der for DAB ligge et konkret forslag og eventuelt tal for konsekvenserne af den finske ordning, som kunne udnyttes i den danske debat.

Konsekvenser af rygeforbud

OTC - Office of Tobacco Control

I forbindelse med et seminar i Skotland, der overvejer et lignende forbud, har OTC fremlagt en række resultater af det irske rygeforbud, bl.a. at:

- At der er kommet flere turister
- At omsætningen på barer og pubber er reduceret med 1,3 pct., men OTC understreger, at der i de senere år har været en generel nedgang i omsætningen i barer, pubber mv.

MANDATE - The Union of Retail, Bar and Administrative Workers

Fagforeningen for de ansatte på barer, pubber mv. oplever, at rygeforbudet har betydet:

- Et forbedret arbejdsmiljø
- At konsekvensen for antallet af jobs har været marginal, og at rygeforbudet blot er en af flere faktorer, der giver branchen problemer

VFI - Vintners Federation of Ireland

Organisationen oplever følgende konsekvenser af rygeforbuddet:

- De økonomiske konsekvenser for pubberne ser ud til at være enorme, og det er et stort problem, for mange pubber kæmper i forvejen for at overleve.
- Landet over er omsætningen i pubberne faldet med gennemsnitligt 20-30 pct., og der har været tydelige tab af arbejdspladser.
- 4-500 pubber er lukket, siden rygeforbuddet trådte i kraft.
- Mange pubber har ændret deres åbningstider, fordi omsætningen i dagtimerne er faldet betragteligt, da mange kunder ankommer senere og desuden bliver i kortere tid.
- Mange pub-ejere har været tvunget til at finde supplerende jobs.

Opgørelserne og erfaringerne fra VFI kan måske anvendes til at påpege de særlige risici, der også i Danmark vil være for, at et regulært forbud især vil ramme de mindre barer, caféer, værtshuse mv. i de små byer, hvor der ofte er tale om sociale samlingssteder.

Job Losses and Pub Closures the Reality of the Smoking Ban

29 March 2005

The reality of the much heralded so called successful smoking ban twelve months on is that drinks sales are down, jobs have been lost and pubs have closed say the Vintners' Federation of Ireland, which represents over 6,000 rural publicans.

Commenting on the situation, Seamus O'Donoghue, President, VFI said that: "We recognise that the smoking ban is here and is here to stay. However we firmly believe that there is room for compromise. Although this ban isn't just about pubs, it is rural pubs that have been worst affected. Nationwide, turnover in pubs is down up to 20-30 pct. In County Clare alone, 26 pubs have closed in the last 12 months. An estimated 170 licences have been lost in Cork City and County. Many rural publicans now choose not to open until the evening time, cutting off a vital social link for many customers living in isolated areas. According to recent CSO figures, 7,600 jobs were lost in the hospitality sector in 2004 - while increases were experienced in every other sector.

"Nobody believes that smoking is good for you, but if a person chooses to smoke, then they should be allowed to in comfort and safety" said Seamus O'Donoghue. "Pubs have two types of customers - smoking and non-smoking - and both need to be catered for. Those premises fortunate enough to be able to offer outdoor facilities for its smoking customers have managed to sustain business, at an advantage. Landlocked pubs have been worst hit and daytime trade has fallen off dramatically across the board. Over the past 18 months, the rural pub industry has struggled to cope with declining sales due to a number of factors. Changing lifestyles, the high cost of alcohol due to the highest Government taxes in Europe and the smoking ban - have all put an unbearable strain on business".

Uddrag fra www.vfi.ie.

IAEA - The Irish Amusement Equipment Association

Den irske søsterorganisation til DAB har oplevet, at rygeforbuddet har haft en meget skadelig virkning på indtægterne i hotel- og restaurationsbranchen, herunder på underholdningsmaskiner i barer, pubber, caféer samt i spillearkader.

I begyndelsen modtog IAEA rapporter om, at spillearkaderne havde helt ned til 50 procents fald i omsætningen. Omsætningen er stadig ikke tilbage på præ-rygeforbuds niveau endnu – næsten 2 år senere. En periode, hvor man ellers havde regnet med stigende indtægter i branchen. Nogle spillearkader har været hårdere ramt end andre, og nogle er tilbage på normalt niveau.

Martin Dempsey fra IAEA mener, at rygeforbudet har gjort spillearkader, pubber osv. til meget bedre og rarere steder at opholde sig, og han vurderer, at det meste af den her debat på længere sigt - inden for de næste 5 år - vil være glemt. Og at det på sigt nok vil få mennesker, der på grund af rygningen på pubber og barer før rygeforbuddet ikke besøgte de steder, til nu at besøge barer, pubber mv.

Spørgsmålet er dog, om et dansk rygeforbud efter irsk forbillede vil reducere antallet af mennesker på pubber, barer, der også spiller på spilleautomater, og måske vil få nye grupper, f.eks. flere unge til at søge pubber, barer. Hvis det er tilfældet, vil det muligvis på sigt være en fordel for restaurationsbranchen, men ikke nødvendigvis for spilleautomatbranchen.

Den irske spillelovgivning, Gaming and Lotteries Act 1956, forbyder gevinstgivende spil på steder med alkoholbevilling. Det betyder, at der ikke findes gevinstgivende spil på irske barer, pubber og andre steder med udskænkning. Det er dermed ikke muligt at drage direkte paralleller mellem det irske pubmiljø og gevinstgivende spil.

Kommercielle casinoer er ulovlige i Irland, men der findes en række casinoer, som drives som medlemsklubber. Rent praktisk betyder det, at alle besøgende skal tildeles medlemskab for at få adgang. Der findes omkring 10 casinoer, hvoraf hovedparten ligger i Dublin. De er relativt nye (flere er åbnet efter rygeforbudet trådte i kraft), hvilket gør det svært at sammenligne omsætningen før og efter rygeforbudet.

Justitsminister McDowell har i 2003 udtalt, at casinoer ikke er omfattet af the Gaming and Lotteries Act:

“Under Irish law, gaming and gambling is illegal, except where it is specifically permitted under the Gaming and Lotteries Act 1956. Certain gaming activities, such as those carried out in casinos, are prohibited. I am informed by the Garda authorities that they are aware of five establishments in the Dublin area that operate activities similar to that of casinos, one in the north inner city and four in the south inner city. These establishments operate as clubs for the exclusive use of private members and are not open to the public. Legal advice indicates that such clubs are not subject to the provisions of the Gaming and Lotteries Act 1956”.

Casinoerne befinder sig altså spillemæssigt i en juridisk gråzone. De profilerer sig typisk på live "bordspil" som black jack, roulette, poker osv. Ifølge IAEA findes der ikke spilleautomater i de irske casinoer.

Gevinstgivende spil, hvor indsatsen svarer til ca. 25 øre (EUR 0,03) og med en maksimal gevinst svarende til omkring 5 kr. (EUR 0,63), er kun lovlige i autoriserede spillearkader og på omrejsende markeder. Irske spillearkader er således det nærmeste man kommer spillemiljøet (spilleautomater) i Danmark.